

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike.

Inserati: do 9 petih vrst á 1 D, od 10—15 petih vrst á 1 D 50 p, večji inserati petih vrst á 2 D; notice, poslano, izjave, reklame, preklic petih vrst á 3 D; poroke, zaroke velikost 15 vrst 30 D; ženitne ponudbe beseda 75 p. Popust le pri naročilih od 11 objav naprej. — Inseratni davek posebej.

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znamka za odgovor.

Upravništvo „Slov. Naroda“ in „Narodna tiskarna“ Kslova ulica št. 5, pritličje. — Telefon št. 304.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Kslova ulica št. 5, I. nadstropje Telefon št. 34.

Dopise sprejema le podpisano in nadstano frankovano.

Rokopisov se ne vrača.

Posamezne številke:

v Jugoslaviji vse dni po Din 1—
v inozemstvu navadno dni Din 1, nedelje Din 1-25
Poština plačana v gotovini.

„Slovenski Narod“ velja:	V Jugoslaviji	V inozemstvu
12 mesecev	Din 144—	Din 264—
6	72—	132—
3	36—	66—
1	12—	22—

Pri morebitnem povišanju se ima daljša naročnina doplačati.
Novi naročniki naj pošljejo v prvi naročnino vedno po nakaznici.
Na samo pisarna naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

Bilanca.

Z vsiljivo glasnostjo propoveduje naši klerikalci, da se v njihovem taboru nahaja vse, kar misli načelno, kar živi moralno in kar zagovarja nezmotljive ideje tako v zasebnem, kakor družabnem življenju. Z enako notranjo slastjo opisujejo temne strani današnje družbe, zlasti pokvarjenost velikomestnega življenja. Priznati moramo, da so s takim, doslednim povdaranjem te svoje trditve izžvali v naši javnosti vtis, kakor da so res edina poštena stranka z načelnimi programi in večnoveljnimi resnicami. Ne bomo raziskovali, ali je taka samohvala z moralnega stališča upravičena in ali ne nasprotuje katoliškemu nauku samemu, zlasti njegovemu delu o ponižnosti in skromnosti. Potrebno pa je, da se enkrat obračuna s tem moralnim napuhom in da si ogledamo v podrobni bilanci navedeno klerikalno trditev.

Ne bomo težili dejstev! Na katoliškem shodu smo videli mnogo lepega organizacijskega dela, prosvetnih ustanov, gospodarskih združenj, kulturnih društev, tudi plemenitih humanitark, o katerih vemo, da so se ustanovile in napredovale samo, ker so za temi družbami ter društvi stali dobri moške s plemenitim, nesebičnim, požrtvovalnim delom za skupno človeško delovanje in izpopolnjevanje. Človeka na polju kulture in duha ne zraste in se ne razplodi, česar ni vsejala in njegova plemenita človeška zarnica in iskrena, dobra volja. Kadar pa gledamo klerikalne organizacije, se moramo zavedati naše dolžnosti, da jih po plemenitosti in dobrih prekosimo in da ustvarjamo v smislu našega naprednega programa vse tisto, s čimer se posamnik in družba izpopolnjuje in oplemenjuje. Saj napredna kultura pomeni tista stremjenja, ki je človeštvu doprinesla današnje bogastvo v književnosti, napredek v gospodarstvu, zaščita v socialnosti, z eno besedo, današnje visoko stopinjo družabnega in individualnega življenja.

Ko pravično priznavamo veliko število klerikalnih organizacij, ne smemo pozabiti na lastno delo, ki je po obsegu in vsebini mnogo boljše, naprednejše in popolnejše! Le pogledimo, kaj vse je slovenski preteklosti storil napredni duh! Ali ni oblikoval in izdelal skoro vse današnje književno bogastvo, ki pomeni v splošnem narodovno življenje neprecenljiv zaklad lepote in tudi notranjega moralnega oplemenjevanja?

Omejimo se samo na prerez sodobne kulture in naprednosti pri nas Slovincih, vzemimo kar našo mogočno sokolsko organizacijo! Kdo bi si upal trditi, da je to našo sokolsko organizacijo po globini idej, po solidnosti dela, po plemenitosti tista in uspeha mogoče nadkrilili s svetovnimi, kaj šele z domačimi vzgledi in primeri. V naši so-

kolski telesni vzgoji, tako sistematični in etično poglobljeni, rastejo cele generacije k plodnemu življenju, se vzgajajo mišice, pa tudi duše za vztrajen in plemenit človeški in družabni napredek. Teorija o klerikalnem zakupu plemenitega življenja pade na tem primeru v nič.

Koliko lepega dela se je izvršilo na književnem polju, koliko plemenitih vrednot so ustvarili naši kulturni delavci. Delo in življenje naših znanstvenikov, profesorjev, učiteljev poteka iz globokih etičnih pobud. Seveda teh pobud ne zajemajo iz rok prežvekanih pridig, v ostalem vsega spoštovanja vrednih naših župnikov in kaplanov, marveč iz prvih vrelcev, neposredno iz zakladov velikih duševnih stvarnikov in voditeljev človeštva.

Nacionalno in državno stremjenje, ki je živel in zanosilo v glavnem napredne dele našega naroda, predstavlja moralno potenco prve vrste. Naš nacionalizem, vtelesen v samostojni državi, je zgodovinsko delo najplemenitejše vrste. Ni to paganstvo, kakor so dolga leta klerikalci oznanjali med nami, marveč pomeni vtrditve poti, po kateri pridemo mi tudi do samostojne veljave in moči v društvu narodov. Tudi generacije nacionalnih borcev in glasnikov predstavljajo primere žlahtnega človeškega stremjenja in življenja, za katere nimajo naši klerikalci nobene protivrednosti.

Vse velike ideje moderne tehnike, gospodarstva in socialnega dela, karitativne pomoči, telesne vzgoje itd., so vznikale vedno iz vrst naprednih duhov in tudi v Sloveniji je to delo danes veliko, dasi moramo priznati, da se je rajnki dr. Krek zelo lepo zavzel za priprostega človeka in mu kazal poti gospodarske in socialne samopomoči.

Ce bi danes Slovenija organizirala napreden shod v velikem slogu ter nanj povabila vse naše napredne ustanove, od negrejenih trum sokolskega gibanja do naših nacionalističnih združenj, od učiteljske organizacije do univerze ter raznovrstnih kmetijskih, socialnih, karitativnih, gospodarskih, znanstvenih, glasbenokulturnih, prosvetnih, sportskih in političnih organizacij, tedaj bi se veličina in obseg slovenske napredne kulture pokazala v pravi luči. Nadkrilila bi katoliški shod za večkratne obsege. To bi bila procesija, ki bi ljubljanskim ulicam dala vse drugačno lice, kakor pa nedeljski obhod, ker ne primerjamo iz omalovaževanja klerikalnega dela, marveč iz prepričanja, da je treba obračunati s klerikalno zakupno teorijo ter pokazati, kako imamo v Sloveniji poleg in nad klerikalnim delom še lepše organizacije, še plemenitejša stremjenja, še globlje etične motive življenja in delovanja, ki se pa ne udeležujejo s sa-

mohvalo in moralnim napuhom, kakor klerikalne.

Bilanco napredne in klerikalne kulture v Sloveniji lahko ob vsaki priliki in brez strahu postavimo in pregledamo. Ne najdemo sicer enotnosti prepričanj, kar se samo po sebi razume,

pri družbi in posamnikih, ki se razvijajo na principu popolne notranje svobode, toda njihova napredna stremjenja so danes tako plodovita in obsežna, da predstavljajo glavno zalogo našega kulturnega in etičnega bogastva.

Telefonska in brzojavna poročila Pred rešitvijo reškega problema.

Jugoslovanski odgovor na Mussolinijeve predloge. — Rezerviranost beogradske vlade.

— Beograd, 28. avgusta. (Izv.) Tekom včerajšnjega dneva sta bile dve seji ministrskega sveta, na katerih se je skoraj edinole razpravljalo najaktualnejše vprašanje, ki zanima dve najbolj udeleženi sosedni državi; obe seji sta bile posvečeni izključno le reškemu vprašanju. Dopoldanska seja je trajala od 11. dopoldne do 13. popoldne, večerna pa od 16. do 20., obe seji pod predsedstvom zunanjega ministra dr. M. Ninčiča.

Po končani snočni seji ministri niso hoteli dati novinarjem nikakih pojasnil o našem sporu z Italijo glede Reke in o najnovejši italijanski ponudbi. Dobro informirani politični krogi izjavljajo, da Italija nikakor ni pripravljena in pri volji še nadalje popustiti v svojih zahtevah. Naš položaj je precej težak in delikaten, to pa radi tega, ker so naše notranje prilike take, ki kompromitirajo našo državo na zunanji in donesajo mnogo škode.

Po končani snočni seji ministrskega sveta je zunanji minister dr. Ninčič nad trideset razgovorjal z admiralom Prico.

Ko je stopi iz kabinetne pisarne, je zunanji minister novinarjem kratko izjavil: »Na večerni seji ministrskega sveta so se izdelala detajlna zahtevana navodila naši delegaciji v Rimu za nadaljnjo pogajanja z Italijo v vprašanju Reke in Barosa. O tem vprašanju Vam več ne morem povedati!«

— Milan, 28. avgusta. (Izv.) Mussolinijev glavni organ »Popolo d'Italia« proročuje v glavnih točkah zgodovino pogajanj med Jugoslavijo in Italijo glede Reke. List konstatira, da se ta pogajanja vlečejo že skozi dobo petih let. Italija bi bila lahko že Reko anektirala, ker je to mesto italijansko. Da ni še došlo do sporazuma, je kriva beogradska vlada, ker vedno skuša pogajanja zavlačati. Beogradska vlada je že razmotrivala načrt, kako bi zgradila za kraljevino SHS novo luko, da bi tako Italijo izigrala. Slediti je morala dne 8. avgusta spomenica predsednika Mussolinija.

— Rim, 27. avgusta. (Izv.) Za jutri, v torek, je sklicana seja ministrskega sveta z dnevnim redom: reško vprašanje.

— Rim, 27. avgusta. (Izv.) Paritetna komisija je danes imela oficijelno sejo. Predsednik jugoslovanske delegacije dr. O. Rybaf je prečital jugoslovanski odgovor na italijanske predloge. Italijanska delegacija je pazno poslušala čitanje odgovora ter ni v glavnih točkah ugovarjala, pač je končno zahtevala nekatera pojasnila. Italijanska delegacija je obvestila Mussolinija o jugoslovanskem odgovoru.

— Rim, 27. avgusta. (Izv.) Predsednik vlade Mussolini se je danes zvečer vrnil v Rim.

— Rim, 28. avgusta. (Izv.) V italijanskih krogih trdno pričakujejo, da se v najkrajšem času doseže glede Reke popoln sporazum z jugoslovansko vlado. Znan pa še niso temeljna načela, na podlagi katerih se ima doseči reški sporazum.

— Rim, 27. avgusta. (Izv.) Italijanski tisk danes ponavlja pogoje, na podlagi katerih se ima doseči sporazum v reškem vprašanju. Ti pogoji so: 1. na temelju Mussolinijevih predlogov prevzame v upravo za eno leto reško mesto paritetna komisija, to v smislu konvencij, sklenjenih v Santi Margheriti. 2. Politika uprava se ima prenesti pod italijansko suvereniteto. 3. Reška luka, Baroš in Delta se imajo izročiti v upravo mešani, italijansko - jugoslovanski komisiji za dobo 99 let.

— Rim, 28. avgusta. (Izv.) Za danes je določena važna seja paritetne komisije, na kateri se ima v načelu rešiti reški problem. Detajlna rešitev bo prepuščena komisiji strokovnjakov.

NEMIRI V MONAKOVEM.

— Berlin, 27. avg. (K) Listi poročajo iz Monakova-Gladbach: Včeraj popoldne je prišlo do spopadov med prebivalci Monakova-Gladbach in zunanji separatisti, ki so se hoteli udeležiti separatističnega shoda v drevedu cesarja Friedricha. Več oseb je bilo ranjenih. Zeleno-belo-rdečo zastavo separatistov je množica raztrgala. Ko so začeli separatisti iz neke hiše streljati v množico, je razburjenje prebivalstva priklopilo do vrhunca tako, da je policija komaj vzdržala red.

Slovo klerikalcev Radiću in HRSS.

Utisi nedeljskega shoda v Beogradu in Zagrebu.

— Beograd, 28. avgusta. (Izv.) Poročila o nedeljskem petem katoliškem shodu ki ga je organizirala SLS tudi iz politično-taktičnih ozirov, je sprejela beogradska politična javnost z veliko pazljivostjo. V listih so objavljeni kratki komentarji več ali manj politične vsebine s tendenco, da se prične oz. nadaljuje pogajanja med klerikalno in radikalno stranko, kako doseči sodelovanje, odnosno moralno podporo vlade od strani klerikalnega parlamentarnega kluba. Očitno postaja sedaj, da potrebuje vlada indirektno podpore klubov, ki dremujejo zaradi izstopa iz vladine stranke radi dogodkov v Kosovski Mitrovici povodom občinskih volitev dne 18. tm.

Klerikalci so pripravili k sodelovanju pod pogojem, da se dajo močne garancije za uspeh propagande med hrvaškimi narodom, kjer je hrvaška seljaška stranka izgubila vsako zaslombo in od dneva do dneva propada. Vodja SLS dr. Korošec ima nalogo znova oživitviti in okrepiti to stranko in ji pridobiti med Hrvatmi tako stališče, kakor jo ima SLS v Sloveniji.

Klerikalci se hočejo na drugi strani tudi trdno zavarovati proti Radićevi propagandi med slovenskimi kmeti. Klerikalci so komaj čakali na moment, da lahko s Radićem obračunajo in da se lepo od njega poslovijo. Najboljši povod nudi sedaj Radićeva propaganda v inozemstvu. V zvezi s tem preokretom zavzemajo klerikalci tudi novo stališče napram homogeni radikalni vladi.

— Zagreb, 28. avgusta. (Izv.) »Jutarnji list« v daljšem poročilu komentira sestanku voditeljev SLS z namestnikom predsednika ministrskega sveta, ministrom dr. Velizarjem Jankovićem in predsednikom narodne skupščine Ljubo Jovanovićem. Med drugim omenja, da so klerikalci vsak moment pripravljivi vstopiti v vlado. To dokazuje tudi pisava »Slovenca«. Končno pravi, da ima te dni prispeti v Zagreb dr. Korošec, kjer se setane z voditeljem bosanskih muslimanov dr. Spahom in zastopniki HRSS. Na teh sestankih se ima situacija popolnoma razčistiti. List tudi ironično pripomni, da so klerikalci že z eno nogo v vladi.

Zemljoradniški kongres.

— Novi Sad, 27. avg. (Izv.) Nedeljska manifestacija zemljoradniške stranke je bila silijana. Pred cerkvijo v Čurugu se je zbralo nad 3000 zemljoradnikov, ki so priredili pod predsedstvom predsednika kraljeve organizacije veliko manifestacijsko zborovanje. Za tem je bil dopoldne odprt stranik kongres, kateremu je predsedoval bivši narodni poslanec Bosković. Danes dopoldne je kongres nadaljeval razpravo o točkah dnevnega reda, o strankni politiki, o delovanju zemljoradniških poslancev v narodni skupščini, o spopolnitvi strankine organizacije in o razširjenju strankinega delovanja na vse pokrajine države, kakor tudi o ustanovitvi slovanske zveze agrarnih strank, takozvane slovanske zelene internacionale.

Claude Farrère — prevel Miran Jarc:

Civiliziranci.

Roman.

18

Med hojo jo je opazoval: njena koža je bila kakor pastel, čelo je imela zelo gladko, usta so izraževala drznost in kljubovalnost in nad vsem tem se je razvijal čar mladosti, ljubkosti in preprostosti. Takoj se mu je zdela dražestna in na gospodično Abel je kar pozabil. Ko pa ju je videl obdve v sprejemnici, si je moral priznati, da jo sfinja iz alabastra prekaša s svojo pravilno lepoto in z zagonečnimi globokimi očmi. Natihome pa se je sam pri sebi jezil kot nad osebo neozgodno in se je kesneje nekam ošabno smehljaj, ko je ugotovil, da je gospodična Silva sicer manj lepa, pač pa je bolj ljubka ter je bila bolj živahna, bolj ženska in manj kipna. Pri mizi sta sedela drug pri drugem. Admiralo obednico sta vetrila dva okenca, ki sta služila dvema topoma kot strelni lini. Ta topa sta bila skoro v napotju; vendar pa sta vsbujala radovednost ženskih oči in gospodična Silva ju je kar občudovala. Fierce ji je uslužno postregel z nekaj zanimivimi pojasnili in led je bil prebit. Gospodična Silva je bila radovedna, česar sploh ni prikrivala; kar zapored je spraševala ob prepogah iz-

azbesta, ob družinskem posodju z vojvodinskimi grbi, ob japonskih vazah in orhidejah; ta vprašanja iz manj zapeljivih ustec bi se zdela Fiercu otročja. Tu pa ji je, nasprotno, z veseljem odgovarjal in kmalu sta se začela zelo živahno pogovarjati. Silvi je vedrost zelo pristojala in znala se je kar najbolj srčno smejati. Fierce je uporabil vsako priliko, da ji je izvajal smeh, ki ga je očaroval, mlademu dekletu pa se je zdel njen spremljevalec zelo zabaven.

Veselo sta se šalila. Fierce ni bil preveč več občevanja z deklicami, o katerih je sploh dvomil, da so. Bitja s tem imenom, ki jih je tu pa tam srečal, bodisi na potovanjih, ali pa za časa svojega odnora v Franciji in v štirih pariških dvoranih, kjer se je prav poredkoma pojavil, so zapustila v njem zoprne spomine; dasi niso bile več kot začrti žena, vendar so bile še bolj lažnjive in pokvarjene. Pač mu je ugajala neznost njihovih dražestnih, nedovršnih in prevzetnih igračkastih telescev, ki jih je sprva opazoval s slastjo, kakor hitro pa je katera začela govoriti, jo je zamrzil. Gospodična Silva pa se mu je zdelala — obratno, kot je doslej spoznal — pred vsem čista in odkritosrčna, — skratka mlado dekle v starem pomenu besede. To ga je zavelo, da je kar obstrmel, dasi je sprva podvomil o njeni čistosti in odkritosti.

»Srečo imam.« je Silva živahno povdarila, »že

zjutraj sem mislila, da se pojavi kaka ovira in bo

lepo kosilo ostalo le v mojem snu.«

»Hvala za kosilo,« je Fierce z nasmehom odvrnil. »Kaj vas, gospodična, mika zapreti se v našo kletko?«

»No, vaša kletka je prav lična. Kako prijetno je obedovati v tej preprosti jedilnici, ki pa je vendar pripravna tudi za visoko gospodo...«

»In od tu vidite tudi na morje!«

»Norčujete se, to pa res ni lepo. Zares sem močno želela priti na krov tega slovitega Bayarda. Ves Saigon govori samo o tem in vsi listi pišejo o vas... Vojaske kosilo pa je za malo dekletce uprav praznik!«

»Kaj ste še dekletce?«

»S punčkami se še poigravam... Pst. Tega ne smemo slišati... Toda, kako ljubim ladje in mornarje in vse to...«

Fierce se je zdržal smeha.

»Kaj, vam so mornarji všeči? Zakaj pa?«

»Ker...«, gospodična Silva je za hip pomislila.

»...ker niso taki kot drugi ljudje.«

»Ah! Da, da!«

»Ne... niso taki kot dandanašnji moški... Vojaki sicer tudi ne... Brodijo križem sveta, potujejo ali pa se bojujejo bogveje in se ne brigajo ne za deželo, ne za sovražnike... Kaj jim mar denar, čeprati bi lahko silno obogatili, če bi le ho-

tel; toda nočejo. Rajši ostanejo vojaki ali pa mornarji. To so ljudje davnine...«

Fierce se je zamislil.

»In zato,« je gospodična Silva zaključila, »sem tako srečna, da sem tu, ker sem se zelo bala, da ne bom utegnila priti.«

Fierce se je zdržnil iz svojih sanj.

»Kaj, zelo ste se bali? Ali smo bili zares v nevarnosti, gospodična, da vas ne bi bilo?«

»Ne bi prišla, če bi bila mama bolna.«

»Vaša gospa mati je, kot se mi zdi, že v letih?«

»Ne še močno, le zelo slabotna je, posebno vsled te vročine. Kako me pogreša, če me ni pri njej: menda veste, da je že tri leta slepa?«

»Vem. Vaše življenje ni vedno prijetno, kaj ne, gospodična?«

»O, pač! Kadar se spoznate z mojo mamo, no, saj jo boste videli, — Orvillers-ski je njen stari prijatelj, — se boste sami prepričali, da bi va-

mogoče v njeni družbi obšla žalost. O, kako dobra je, kako zadovoljno se smeji; tako popolna je...«

»Vi jo zelo ljubite, kaj ne?«

»O, zelo! Zdi se mi, da je nemogoče, da bi mogla koga bolj ljubiti kot njo... Sicer pa, saj razumete, da je to čisto naravno. Pa če bi tudi ne bila njena hči, bi jo prav tako ljubila in življenje pri njej bi me osrečevalo.«

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 28. avgusta 1923.

UPOKOJITEV OROŽNIŠKIH OFICIRJEV.

Več starejših, toda telesno in duševno še popolnoma za službovanje sposobnih orožniških častnikov je dobilo nepričakovano uradno obvestilo, da so stalno upokojeni brez vsakega vzroka, brez najmanjše utemeljitve. Najbrž je ta izredna milost zopet doletela le Slovence, med njimi v narodnostnem oziru najbolj značajne, za praktično službo najposposnejše. Ostanje pa na svojih mestih taki patriotje, ki so izsledili šele po prevratu v sebi slovensko, oz. jugoslovansko dušo, kakor tudi posamni protežiranci, četudi so istih let. Skoraj vsi tako kruto prizadeti so družinski očete in imajo deloma še majhne otroke za šolanje. Največ teh upokojencev je bilo imenovanih za častnike šele v naši državi, ker so vsled svoje dolgoletne prakse kot okrajni naredniki bili takorekoč neobhodno potrebni za upostavitve in reorganizacijo orožniške službe, dočim so iz stalne vojske prevzeti mladi častniki pri teh šele prakticali. Sedaj so menda za silo izvežbani, zato so prvotno imenovani postali zamorci, ki lahko gredo.

Ali še nimamo v državi dovolj nezadovoljencev in razdiralcev državne enotnosti, da naše državne oblasti hočejo še namenoma pomnožiti njihove vrste iz tistih mož, ki so že pod Avstrijo neustrašeno čustvovali z narodom za osvoboditev? To so možje, ki so v splošni zmedbi in neorientiranosti takoli, neomahljivo zavzeli svoje pozicije. Nobeden teh vpokojencev ni dal vsa leta najmanjšega povoda za nezadovoljnost, pač pa je marsikateri prejel pohvalno priznanje. Najhuša krivica pa se jim čela s tem, da jih silijo v pokoj neposredno pred veljavnostjo nove službene pragmatike ter jim odmerijo bomo pokojnino po starih prejemkih. Krivica bi se vsaj nekoliko popravila, ako bi jih upokojili vsaj po 1. oktobru z zboljšano pokojnino. Druga v nebo vpljoča krivica je tudi v tem, ker nekaterim manjka le še malo časa, da bi imeli 5 let službe v častniškem činu ter bi potem dobili precej višjo pokojnino. Tudi bi večina teh upokojencev morala po novem letu avanzirati. Nasilno upokojenje po prave žrtve nepremišljenega in brezsrčnega birokratizma. Bili so povabljeni, naj se pripravijo za častniški izpit. Po prenehanju izpitu so prevzeli odgovorne in napore službe poveljnikov vojev, sedaj pa se jim odmeri nižja pokojnina, kakor bi jo dobili, ako bi bili ostali podrejeni naredniki.

Malo je upanja, da bi se ta krivica popravila, ker birokratizem je trmast, vendar pa ti možje že zaradi svojih družin in zaradi zveste pripadnosti k narodu in državi zaslužijo, da bi se za njihovo usodo zavzeli vsi oni, ki imajo uplivno besedo na merodajnem mestu.

B. K.

Ni. Vel. kralj Aleksander pri otvoritvi velesojma. Kakor smo že poročali, je Ni. Vel. kralj Aleksander deputaciji ljubljanskega velesojma pod vodstvom predsednika glavnega odbora g. tovarnarja Frana Bonačca obljubil, da osebnostno posesti velesojem. Po zanesljivih informacijah si ogleda kralj velesojem že na dan otvoritve, to je v soboto, 1. t. m. dopoldne.

Udeležencev velike skupščine Družbe sv. Cirila in Metoda v Ptuj dne 8. septembra je Južna železnica dovolila polovico voznj v II. in III. razredu oseb. vlakov. Izkazati se mora vsakdo s »Izkaznico«, ki se dobiva v družinski pisarni v Ljubljani (Narodni dom). Radi poštnine prosimo cenj. podružnice, da »Izkaznice« skupno naročajo.

Spominska plošča ruskim žrtvam na Triglavskem jezeru. Dela za postavitev spomenika so se pričela in bodo prve dni prihodnjega tedna končane. Spomenik bo nekaj nad dva metra visoka piramida iz triglavskega kamna. Kamenje bo med sabo zvezano s cementom. V ta nastavek bo vzdana spominska plošča iz tiroškega marmora, delo tvrdke Alojzija Vodnika v Ljubljani. Na plošči bo ta-le napis: (Zgoraj) »Ruskim mučenikom, to ustreljenim! Slovanski planinci.« (Zdolaj): РУССКИМ МУЧЕНИКАМ, УСТРЕЛЕННЫМ СЛОВАНСКИМ ПЛАНЦАМ.

Споменникъ трупамъ. 1923. Odbor, ki si je nadel nalogo, da postavi ta skromni spomenik nepozabnim ruskim vojakom, ki sta bila ustreljena ob Triglavskem jezeru kot žrtve staroavstrijske okrutnosti, tvorijo gg. Pustostemšek, glavni urednik, Alojzij Knafeč, višji referent drž. žel. v pokoj, Josip Zupančič, urednik in pisatelj, in Alfonz Mencinger, hotelir v Bohinjski Bistrici. Za stroške spomenika je bilo doslej nabranih v celem 1143 Din. V ta znesek je vstetih 50 Din, ki jih je dne 25. t. m. daroval g. dr. Anton Švigelj, odvetnik v Ljubljani. Nabrana svota za pokritje stroškov sedev še ne zadostuje, ker bo samo izgotovitev nastavka stala okroglo 1250 dinarjev. Prosimo torej rodoljubno jav-

nost za nove prispevke. Pokrili je namreč predvsem še transport plošče in cementa iz Bohinjske Bistrice na Triglavsko jezero, v kar bo potreba nekaj stotakov. — Pot k ruskemu grobu ob jezeru je g. Knafeč v zadnjem času nanovo markiral. Ni turista, ki pride na Triglavsko jezero, da bi ne poseetil tega groba. In vsak prinese na grob šopek planinskih cvetk, da je gomila neprestano posuta z zelenjem in cvetjci. — Lepo bi bilo, ako bi pri odkritju sodelovali pevci. Kdo se bo priglasil?

Ljubljana podpolkovnik Stevan Svabič. »Severna Pošta« v Subotici prinaša pismo ljubljanskega podžupana dr. Stanovnika, v katerem se sporoča podpolkovniku Stevanu Svabiču, da je ljubljanski občinski svet izpremenil dosedanj »Konjušno ulico« v »Svabičovo ulico«, hoteč na ta način počastiti in nagraditi zasluge, ki si jih je podpolkovnik Svabič pridobil 1. 1918., ko je rešil Ljubljano pred italijansko invazijo.

G. Danica Hrističeva. Z Bleda smo dobili vest, da je danes ponoči tamkaj nenadoma umrla, zadeta od kapi, gospa Danica Hrističeva, prva dvorna dama Ni. Vel. kraljice Marije. Ta vest bo vzbudila v vsi javnosti širok naš kraljevine bolestan sočustvovanje, saj je bila pokojnica povsod znana kot ena najplemenitejših, najdelavnostnejših in najožrtvovalnejših izmed naših narodnih dam. Bila je predsednica »Narodnega ženskega saveza« in kot taka duša ženskega pokreta, zlasti na karitativnem polju. Bila je, kakor se pri Srbkinji samo ob sebi razume, goreča narodnjakinja, ki je z vsem žarom plemenitega svojega srca ljubila svoj narod — srbski, hrvatski in slovenski. Na karitativnem polju je zlasti delovala med vojno. Na tem polju si je pridobila neveljnih zaslug. Živo je pokojnico zanimal ženski pokret na Slovenskem. Že pred vojno je stopila v tesno stiko z našimi ženskimi organizacijami. Ti stiki so se po vojni — naravno — poglabili do najintimnejšega razmerja. Naše žensko je imelo v gospe Hrističevi krepko podpornico in če je bilo treba tudi neustrašeno zaščitnico. Ko je naše narodno žensko pod vodstvom gospe Franje dr. Tavčarjeve zasnovalo »Dečji dom«, je našlo v pokojnici navdušeno pospeševalnico te svoje ideje. Njena zasluga je, da se je za to humano ustanovo živo zainteresirala kraljica sama, ki je nedavno tega darovala »Dečjemu domu« 50.000 Din, a tudi sama je storila vse, da podpre to človekoljubno napravo. Pred tedni je na Bledu priredila dečji dan, ki je donesel »Dečjemu domu« 31.000 dinarjev čistega dohodka. Njena smrt bo zlasti bolesto odjeknila v Beogradu, kjer ni nikogar, ki bi ne poznal in visoko ne spoštoval plemenite gospe Hrističeve. Bodi blagi, za narod tako zaslužni dami ohranjen trajen in svetel spomin!

Iz sodne službe. Okrajni sodnik dr. Fran Zerkov v Ljubljani in avskultant Ferdinand Kvas pri deželnem sodišču v Ljubljani sta izstopila iz državne službe.

Iz politične službe. Premišljena sta vladni svetnik in predstojnik okrajnega glavarstva Friderik Loger iz Kamnika v Kočevje kot predstojnik okrajnega glavarstva in okrajni glavar in predstojnik okrajnega glavarstva dr. Fran Ogrin iz Kočevja v Kamnik kot predstojnik okrajnega glavarstva.

Alfažev stolp na Triglavu, ki so ga orjunaži prebarvali v naših državnih barvah, nato pa Italijani v italijanskih barvah, so te dni znova prepleksali. Vrnili so mu prvotno belo barvo, streha pa je ostala kakor doslej črna. Nadejamo se, da bo sedaj prenehala tekma v pleskanju na Triglavu.

Poroka. Poročil se je na Brezjah računski oficijal pokrajinske uprave v Ljubljani g. Slavko Osana z grč. Hermino Dietz, učiteljico in hčerko poštnega ravnatelja g. Dietza. Bilo srečno!

Ameriški antropolog v Zagrebu. V Zagreb so v nedeljo prispeli zastopniki ameriških muzejev z znanim ameriškim antropologom prof. Alešem Hrdličko, kustosom washingtonskega »National Museum«-a, da preiščejo »krapinskega človeka«.

Zdravstveno stanje mesta Ljubljane. Zdravstveni tizak mesta Ljubljane v času od 19. do 25. avg.: Umrlo je 19. oseb, 7 moških in 12 ženskih spol (tuevec 6). Smrti vzroki: letika 2, pljučnica 1, trebušni legar 1, griža 1, rak 1, druge nalezljive bolezni 1, drugi naravni smrti vzroki 11. Med tem časom se je rodilo 21 otrok, 11. moškega (2 mrtvorjenca) in 8 ženskega spola. Naznane nalezljive bolezni: pegasti legar 1, griža 27.

Vozni red. V izdaji in založbi Zvezne knjižarne v Ljubljani je izšel »Vozni red vseh železniških, poštinskih in avtomobilskih prog v Sloveniji«. Vsebinsko to je zbirka, ki je zelo primerna in bo gotovo dobrodošla vsem, ki imajo posla s prometom. Splošni del obsega cene za prevoz potnikov po cestah, kolkovine, konzulate, maksimalne tarife za izvoške, poštne pristojbine, pristojbine železniških nosačev, važne telefonske številke in železniške tarife. V drugem delu je železniški vozni red državne in južne železnice. Tretji del govori o pocestnem (poštnem) voznem redu. V četrtem delu pa je v abecednem redu seznam

vseh železniških postaj. Kar je za informacijo zelo primerno. Knjižica je priložena kurzna karta Slovenije v merilu 1:475.000, kjer so navedene vse železniške proge z vsemi postajami, dalje vse poštne in avtomobilske proge, poštni uradi ter poštne zveze. Ta, zelo praktična knjižica stane 3 Din.

Mednarodni visokošolski tečaj na Dunaju. Tudi v tem letu se vrše na Dunaju od 11. do 28. septembra mednarodni visokošolski tečaj, prirejeni od enega angleškega in enega avstrijskega komiteja, s predavanji narodnega gospodarstva, politike, sociologije, zgodovine, prava, filozofije, literature in umetnosti. Zraven dunajskih visokošolskih učiteljev kaže program predavateljev iz Anglije, Nemčije, Jugoslavije, Bolgarije, Poljske, Madžarske, Švice in Češkoslovaške. Natančnejša pojasnila daje rektorat ljubljanske univerze in avstrijski konzulat v Ljubljani. Za jugoslovanske državljane stane udeležitev s približno 25 predavalniškimi urami inkluzivno potovanje, stanovanje in oskrba okoli 1200 Din. Vsa podrobna pojasnila daje tajništvo mednarodnih visokošolskih tečajev na Dunaju IX. Boltzmannsgasse 16.

Celjske vesti. Vodstvo našega mestnega gledališča je prevzelo Udrugo gledaliških igralcev. Sezono se otvori sredi septembra t. l. Gledališče bo drama, veseliga, burka ev. opereta ter operna gostovanja članov ljubljanske opere. Repertoar se objavi pred začetkom sezone. Režijo predstav bodo vodili poleg g. Železnika še režiserji ljubljanske drame gg. Šest, Skrbinek, Danilo, Lipah i. dr. Preskrbljeno je za tudi, da bodo gostovali na celjskem odru različni umetniki jugoslo. gledališč. Letošnja gledališka sezona obeta biti za Celje nekaj povsem izrednega. Angažiranih bo pri celjskem gledališču tudi nekaj poklicnih igralcev. Vodstvo gledališča se je odločilo uvesti dva abonementa A in B. Abonement bo veljal za 25 predstav. Predstave se sprejemajo pri blaginju g. Huberta v trgovini Gorlitz & Leskovec na kralja Petra cesti. — Srbski planinci iz Beograda so celjskim planincem poslali laskavo zahvalno pismo za prisrčen sprejem, katerega so jim celjski planinci pridrili v Celju ob priliki njihovega poseta v Celju. — Na drž. realni gimnaziji se prične z vpisovanjem učencev II.—VIII. razreda dne 11. sept. od 9.—11. dop. Sprejemni izpiti za I. razred se vrše v ponedeljek 10. sept. ob 9. Ponavljalni in naknadni izpiti se prične v ponedeljek 10. sept. ob 8. Dne 12. sept. ob 8. zjutraj v Martini cerkvi služba božja, 13. sept. ob 8. pa se prične v polnem obsegu pouk.

Mariborske vesti. — Prazni romarski vlaki. Povodom potovanja na katoliški shod v Ljubljani je v mariborskem okrožju odpadlo nad polovico naročenih posebnih vlakov. Komaj 4 vlaki so izšli en večji in še ta nepopolno saseden vlak. — Radi previsokih davkov je cirksus Cosmy ukinil nameravano potovanje po Jugoslaviji. V torek zaključijo predstavo ter se vrne proti Nemčiji. V dve dni je plačal nad 75.000 din. davka. Ravateljstvo trdi, da tako visokega obdavčenja ni našlo v nobeni drugi državi. — Mariborski razstavljalci na ljubljanski velesojm. Kolikor se je dalo doslej ugotoviti, se udeležijo 20 razstavilcev mariborske izložbe tudi ljubljanske velesojma. Med temi se nahaja tudi znana ljubljanska konfekcijska tvrdka Fran Dorenč, ki je v Mariboru vzbujala pozornost in je dobila mnogo naročil. — Maščevanje javne brezskrbnosti. Noben list ni tolikokrat resno opozarjal, da je v interesu javne varnosti dolžnost oblasti, da napravijo konec zakonitimi zalogami gotovih vnanjih trdk, ki v Mariboru samo zlorabljajo stanovanjske in druge prostore za svoja zakonita skladišča z gorljivimi ali sicer nevarnimi predmeti. Namesto, da bi se na take trdke, ki bi morale biti veselo, da so v Mariboru, uradoma pritiskalo, da tudi kaj grde, se jih pusti v miru se potikati po zakonitih skladiščih. Poleg raznih skladišč ima neka trdka v najemu tudi nekdanjo cerkev v Dravski vojašnici, kjer je bilo med vojno vojaško skladišče. V tem skladišču ima trdka shranjen en del svojega premoaga. Da ni vojaška straža pravčasno opazila nevarnosti, bi bilo v nedeljo dopoldne celo to območje postalo žrtev požara. V skladišču se je — kakor mislijo — sam od sebe vnel premoag. Požar je s silnim naporom zadušila požarna bramba pod vodstvom dr. Schmiedererja. Morala je v akcijo stopiti avtoritativna brigada. Kdo bi bil odgovoren za velikansko škodo, ako bi se nevarnost ne bila pravčasno opazila, kar je pri drugih skladiščih lahko mogoče? Ali so že odpravljena iz mesta vsa skladišča, v katerih se nahajalo večje množice drugih, še nevarnejših (eksplozivnih) predmetov?

Podporočnik poveljnik 800.000 Din. V Beogradu je bil v hotelu »Astoria« aretiran podporočnik Luka Pervanov, ki je bil blaginjski tetovski garnizije in je kot tak poveljeval pol milijona Din, na kar je poveljeval v Beograd, kjer je živel pod imenom Luka Bekal. Živel je silno skromno. Pri aretaciji niso našli pri njem nobenega denarja in je izjavil, da je vso vsoto zapravil. Med tem je policija ugotovila, da je sprejel obiske elegantnih dam iz Zagreba, odkoder je on sam. Zapustil je celo v hotelu 600 Din dolga. Bil je oddan komandi mesta.

Koncert v kavarni »Emona« se vrši danes v torek ob 8. zvečer. Igra Ljubljanski salonski orkester. — Velika tatvina premoaga na drž. kolodvoru v Zagrebu. V Zagreb so prišli na sled družbi, ki je kar na debelo kradla državni premoag in sicer na jako prekan način. Državni namestenci v Zagrebu Malac, Majer in Šepetič so vagoni, ki so prišli iz Trbovelj za zagrebško direkijo, dirigirali na industrijski tir nekakega industrijskega podjetja v Zagrebu. To so izvrševali skoraj leto dni. Država je, kolikor je dosedaj ugotovljeno oškodovana za 700 vagonov premoaga. Glavni kupec tega pre-

moga je bila zagrebška tvornica papirja. Aretiranih je bilo mnogo odličnih oseb.

Veletiragičen ljubavni film v kinu Matice. Kino Matica predvaja krasno in življivo ljubavno dramo »Potujoči komedijanti« z glasovito krasotico in filmsko divo Ellen Richter v glavni vlogi. Film je slika iz življenja poljskega naroda in je prepleten z originalnimi prizori in plesnimi scenami. Jedro filma je usoda po nedolžnem na dosmrtno ječo obsojenega kaznjence, ki v ječi svojim sokaznjencem pripoveduje svoje tragične doživljaje. Predvaja se samo še danes in v sredo.

Tatvine in vlomi. Ana Vahar iz Trbiča je 26. t. m. v stranišču na tuškijskem glavem kolodvoru pozabila denarnico s 500 D, 150.000 Ka in nekaj drugih malenkosti. Ko se je vrnila nazaj, denarnice že ni bilo več. — Na kolodvoru je neki žepar izmaknil branje Josipini Pleško denarnico s 25 D. — V Dol. Suborju je bilo vlomljeno v stanovanje Helene Mihelič. Tat je odnesel za 4000 D obleke. — Pos. Jožefu Horvatu iz Hudinja je bil s paše na Rogliji ukraden 500 kg težak vol, vreden okoli 4.000 D. Vol je rdečkaste barve in je star 3 leta. — Učitelju Josipu Rožu iz Sv. Stefanja je bila ukradena siva obleka, vredna 2000 D. — Josip Pec, 27-letni postopač, je poveljeval postojniku Viktorju Brabeču iz Golice 4000 D in poleg tega napravil 500 D dolga za hrano.

Na kol se je nabodel. Grozne smrti je umrl pretekli teden posestnik Josip Martinko iz Zaprešiča pri Zagrebu. Pri obratovanju sadja je padel z drevesa in priletel na oster kol, ki mu je predril trebuh. V groznih mukah so ga prepeljali v zagrebško bolnico, kjer je po preteku nekaj ur umrl. — Svojega moža je ubila. Velimir Damjanovič iz Valjeve je živel v vednem prepriu s svojo ženo. Pretekli teden sta se ob neki priliki zopet spila. Žena je udarila moža s sekirjo tako po glavi, da je obležal na mestu mrtve.

Sestletni morilec. Sestletni Slavko Vrgovec iz Gardincev se je spri s svojim sovratnikom. V prepriu je potegnil nož in mu razparal trebuh. Deček je kmalu umrl.

Nova ljubljanska tvrdka za izdelovanje čolnov. Gosp. Ivan Bitenc, mizarski mojster, Poljanski nasip 40, je pravkar dogotovil prvi čoln in včeraj izvršil poizkušno vožnjo po Ljubljani. Gosp. Bitenc se misli posvetiti izdelovanju čolnov, kar moramo iz lokalnega obrtniškega gledišča toplo pozdraviti. Gosp. Bitenc vabi zainteresirano občinstvo na ogled tega svojega prvca dela.

Ljubljance strojeplešce je edino »STOWER«, zastopstvo Ljubljana, Sečemburgova ulica 6. I.

Kino Tivoli. »Kameleone«. Slija kriminalna drama v petih dejanjih s sloviti umetnikom Reinhold Schünzelom v glavni vlogi. To izvanredno in napeto delo je bilo predvajano pretekli teden kraljevemu dvoru na Bledu. Kino Tivoli bo v bodoče kakor tudi sedaj predvajal celo serijo prvovrstnih učenjivosti, ki so bile vse predvajane kraljevemu dvoru. Film se predvaja do srede 29. tm.

Društvene vesti.

Program velike skupščine CMD v Ptuj. 1.) ob 10. dopoldne sprejem gostov na kolodvoru. 2.) ob 10.30 zborovanje CMD v zgornji dvorani Narodnega doma. 3.) ob 12.30 skupen obed v Narodnem domu. 4.) ob 15. naprej ljudska slavnost v mestnem parku. Sotori, v katerih strežijo narodne dame, narodna godba, vedeževalke, ki prokazujejo srečo, poročne posredovalnice itd. Vsakdo bo našel za se dobro zabavo. Pijača in jed izborna, cene zelo zmjerne. Kdor želi prenočišče v noči od 7. na 8. septembra, ali v noči od 8. na 9. septembra, ali skupni obed, naj to javi ob oru CMD v Ptuj.

Dijaško fer. združenje za narodnu prosvjeto v Krapini je 25. t. m. priredilo v Rogški Stajni svoj koncert. Občinstvo po sijajnih prireditvah zadnjega časa pač ni pričakovalo od dijaškega in še samo počinjskega društva kdo ve kakih umetniških užikov — naglašati pa je treba, da so se mladi Hrvati in Hrvatice postavili vseskozi častno — a je koncertno dvorano vendar do zadnjega prostora napolnilo. Starejši, ki vidimo v mladini res jamstvo za našo boljšo bodočnost, ji pač radi priznamo in poplačamo vsako njeno idealno stremiljenje in si ne moremo kaj, da bi od nje ne pričakovali nekaj več od gola shimnyja. —

Ciril Metodova podružnica za Grobelno in okolico proslavi svojo 10letnico z veliko ljudsko veselico v St. Vidu pri Grobelnem 2. sept. ob 3. pop. Spored je obširen in zanimiv. Komur je na srcu procvit C. M. D. ta naj ta dan prihiti v prijazni St. Vid, ne bo mu žal. K obilni udeležbi od blizu in daleč prijazno vabi odbor.

Pozor, vrtnarji in zelenjavarji! Na članek »Jutarnjega lista«, da se zagrebški vrtnarji organizirajo, obveščamo s tem vas domače, kakor tudi vse podležale tovariše, kirom naše domovine SHS, da se tu ustanovi združenje vrtnarjev in zelenjavarjev za Hrvatsko in Slavonijo s sedežem v Zagrebu. Kmalu bomo sklicali prvo skupno javno skupščino ter vas v to svrhu obveščujemo že vsaj. Naše časno združenje je vrtnarjev in zelenjavarjev dela z vso verno in šteje že danes nad 60 članov, torej več kakor v prijaznem časosnem odboru Zagreba. Ki danes v svoji celoti ne obstoji. Zato vam to naznani. — Začasni odbor združenja vrtnarjev in zelenjavarjev za Hrvatsko in Slavonijo s sedežem v Zagrebu. — S pozdravom: zdravo, naši tovariši!

Poizvedbe.

Odšla je od doma žena, oblečena v rjav plašč, na glavi rdeč robec. Komur je kaj znano, naj sporoči Antonu Majniku, Jesenice 144.

Našla sta se klična skupaj kovana. Izgubitelj ju dobi na mestni stražnici, pri Franju Marlaču.

Borzna poročila.

ZAGREBSKA BORZA.

Dne 28. avgusta. Zaključek sprejet ob 13.50.

Danes se je trgovalo ob zelo živahnem prometu, kljub temu, da radi praznika v Beogradu ne trgujejo, so s tem odpadli nakupi za Beograd, je borza zaključila z blagovnimi tečaji. Italija je po včerašnjem skoku zopet padla na 417. neznamno so pa tudi ostale devize nazadovale.

Na efektivnem tržišču se je zopet razvila hausse v arbitražnih papirjih, posebno so napredovale delnice Hypotekarne banke, katero so z ozirom, da notirajo danes na Dunaju že 112.000 ak, dvignile od 110 na 125 D. Močno so napredovale tudi iz istega vzroka Slavonija in Guttman. Večina nakupnih nalogov izvira iz Budimpešte, kej ljudje iz strahu pred nadaljnim padcem ogrske krone kupujejo tuje valutne papirje.

Ob zaključku borze notirajo:

Devize.

Curh 17.425—17.475, Pariz 5.475—5.52, London 438.75—439.75, Berlin 0.020—0.024, Dunaj 0.1350—0.1360, Praga 283.25—284.25, Trst 4.17—4.185, Newyork 95—96, Budimpešta 0.525—0.575, Valute: dolar 94.

Efekt. 7% inv. drž. posojilo od 1. 1921 70—71, Ljublj. kred. banka 237—240, Prva hrv. štedionica 1165—1175, Slavenska banka 110, Hrv.-slav. zem. hip. banka 120—127, Hrv. eks. banka 165, Jugoslavenska banka 158—160, Trboveljsko premog. društvo 990—1000, Guttman 1110, Slavonija 240—260, Eksploatacija 245—247, Sečerana 2270, Narodna šumska ind. 145.

Industrijske borze:

Curh 28. avgusta. (Izvir.) Današnja predborza: Beograd 5.75, Berlin 0.00095, Amsterdam 217.75, Newyork 5.45, London 25.19, Pariz 31.76, Milan 16.225, Budimpešta 0.03125, Bukarešta 2.40, Sofija 5.25, Varšava 0.0024, Dunaj 0.0078, avstr. zlg. kro. 0.0078.

Trst, 28. avg. (Izvir.) Predborza: Beograd 23.90—24.10, Berlin 0.004—0.0045, Dunaj 0.0324—0.0326, Praga 67.75—68.05, Pariz 13150—132, London 105.05—105.15, Newyork 22.90—23.05, Curh 415—418.

Turistika in sport.

Jubilej planinca. G. v. revid. Alojzij Knafeč je to dni slavil jubilej, kakršnega nemara doslej še ni nihče: to dni je bil šestdesetletnik na vrhu očaka Triglava. Želim mu, da bi slavil še jubilej stotega vspona na teme Triglava.

Prvenstvo tekmo Mirja: Gradjanski SK (Zagreb), ki se vrši prihodnjega nedeljo 2. sept. v Ljubljani, bo vodil sodnik Mažić iz Subotice.

Celjski Atletski so dosegli v poslednjem času proti raznim mlajšim klubom visoke zmage, tako proti Red Star (Celje 14:0, proti Troji (Brezice) 17:2, proti SK Trbovljam 18:0, proti SK Ptuj 8:1.

DOPISL.

Iz Šostanja nam poročajo: Dne 19. t. m. je nepričakovano na srčni kapi preminul v trgovskih in lovskih krogih daleč naokoli dobro znani trgovec Adolf Oreš. Rainki je užival med meščani in kmeti splošno zaupanje in velik ugled, je bil več kakor 20 let član okrajnega zastopa, čegar sel se je redno in z velikim zanimanjem udeleževal. V mlajših letih je bil strasten lovec. Odlikoval se je kot izreden ljubitelj narave in poznavalec tičev kakor tudi kot entomolog. Bil je dober človek. Okrajni zastop je poklonil mestu venca na njegovo krsto za ubogo mesta šostanjskega znesek 500 Din. Po političnem mišljenju je bil Nemec, vendar pa se ni udeleževal političnih borb. P. v. m.!

Iz Senčurja pri Kranju nam pišejo: Ker je bilo ob zoritvi preveč suho vreme, nam strn ni dala toliko prideka kakor smo ga pričakovali. Zrnja je bilo v klasju obilo, samo bolj drobno je vse. Sena smo pa došli nakosili, druga košnja je pa tudi hvaležna. Kar imamo letne na njivah, vse dobro kaže, celo fižol je lep, ker ga je parkrat pomohli blagodejen dež. Sadja ni bogve kaj, jabolk je bilo malo, hrušek je več dobro pa so uspele cibore in češnje. Meso je po sto kron kg, mleko prodajamo v mlekarno po 11 K liter, jajca pa so po 5 do 6 kron komad. Toľko za danes pa prihodnji še kaj.

Nedostatki na rogaški železnici. Pišejo nam: Sinoči iz Rog. Slatine vračajoči se gostje in potniki so doživeli na postaji Grobelno nemalo presenečenje, ko jim je v Ljubljano in Zagreb vozeči večerni osebni vlak malone pred nosom popihal naprej, tako da so zgubili vsako nadaljnjo zvezo ter morali čakati na postaji Grobelno od 19.15 do 1.30, toraj čez 6 ur. Večerni prenapolnjeni vlak iz Rog. Slatine je vozila stara mašinica, ki se je na vsaki strmini vstavljala in tako napravila polurno zamudo. Osebni vlak proti Ljubljani odhaja z Grobelnega normalno ob 18.51, na Grobelno pa je dospel snoči ob 19.10, toraj dobrih 20 minut prezgodno. Menimo, da bi osebni vlak prav lahko počakal tistih 20 ali 25 minut, da bi mogli vsi potniki nadaljevati svojo pot. S tem bi bilo izostalo veliko razburjenje in skandaliziranje zlasti tujih gostov, radi take malomarnosti. Upamo, da železniška uprava že z ozirom na rogaške tuje, inozemske goste take nedostatke odpravi.

Glavni urednik:

RASTO PUSTOSLEMŠER.

Odgovorni urednik:

VALENTIN KOPITAR.

Vsem semenjskim razstavljalcem
priporoča svojo veliko zalogo kreppapirja v vseh
barvah in množini 8856
Iv. BONAČ, Selenburgova ulica 5

Lepo posestvo.

obstoječe iz prostorne enonadstropne hiše, gospodarskega
poslopja, obširnega vrta in kegljišča z **dobrodelno tr-**
govinjo se radi preselitve takoj proda. V hiši je tudi
gostilna. Stanovanje kupcu na razpolago. V kraju na
Dolenjskem, nasproti župne cerkve, v bližini postaje
južne železnice. Vse v najboljšem stanju. Vprašanja pod
"Trgovina" na anončni zavod H. Sax, Maribor. 8776

Radl dolge bolezni zamudno,

se zahvaljujem danes mojim
cenjenim odjemalcem po-
vodom svoje izselitve iz
Krškega za mnogobrojen
obisk in kličem v slovo
Zdravilo

L. Knez,
trgovec.

Leopold Knez,
Sv. Jurij-Radeč.

Na prodaj:

- 1 dvojni parni stroj 150 KS, izdelek Ringhoffer
- 1 pregrejevalec za napajalno vodo
- 1 generator za izmenični tok 53 Amp 330 Voltov sku-
pno z vzbujalno dinamo in stikalno ploščo
- 1 dinamo za istosmerni tok za stranski priklop, 109 Amp
110 Voltov, skupno s stikalno ploščo.

Vse se lahko ogleda pri "DRAVA" tovarna vti-
galic d. d. Onjsek. 8829



Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom,
prijateljem in znancom pretresljivo vest, da je naš
ljubljeni sin in brat, gospod

Rudolf Bučar
zlatarski pomočnik

včeraj ob 1/43. popoldne po kratki mučni bolezni,
v starosti 19 let, previden s tolažili sv. vere, mirno
preminul.

Pogreb nepozabnega rajnika se vrši v torek,
dne 28. t. m. ob 4. popoldne iz hiše žalosni v Gaberju
pri Celju na famo pokopališče v Celju.

Bodi mu blag spomin!

Ljubljana-Celje, dne 27. avgusta 1923.

Josip in Jedert Bučar, stariši. — Živi, Frenki,
Zvon, Muri, bratje in sestra.

Prager Presse

Znižanje naročnine.

Naročnina na dokazano najrazširjenější nemški dnevnik v Češkoslo-
vaški Republici in v tujini

Prager Presse

značaj sedaj za Kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev mesečno samo
za jutranje in večerno izdanje Din 40.-;
samo jutranje izdanje Din 28.-;
pocedna številka jutranja z večerno Din 1.80;
številka nedeljsko izdanje z ilustrirano prilogo Din 3.-

Prager Presse prinaša najboljšo in objektivno
informacije o dogodkih, trgovskih,
finančnih in industrijskih razmerah Male Antante, Srednje Evrope
in vseh drugih držav, posreduje vrlo in neprestano vzajemne poslovne
zveze vsake vrste (iskanje in ponudbe vsakršnega blaga) tako
da je največji in najuspešnejši glasnik.

Številke na ogled in ponudbe oglasov brezplačno.

Uprava PRAGER PRESSE, Praga III.
Nedudova 5. (Češkoslovaška Republika.)

Račun poštnega čekovnega urada v Zagrebu 40.156.
Ljubljani 20.264.

pri Podružnici Ljubljanske kreditne
banke v Mariboru 11.258

Domača tvornica blčeva, Glina

nudja svoj prvotni proizvod. Uzorci su izloženi na ljubljanskem vele-
sajmu od 1-og do 10-og rujna u paviljonu „14“ broj 418.

Preselitev!

ALFONZ BREZNIK
tvrdka klavirjev, harmonijev in vseh godbenih
instrumentov se je preselila iz Kongresnega
trga št. 15 na

Mestni trg št. 3,
polag magistrala

ter se priporoča slavnemu občinstvu za nadaljno naklonjenost.

LED
se oddaja vsak dan od 7.—9. dop.
po najnižji cenli.
T. Menclinger,
Sv. Petra cesta 43
na dvorišču poleg zajutrkovalnice

Kupujemo

stalno vsako množino hrastov,
bukov, orehov, javorjev, smrekov
in gabrov les v hlinah za raz-
žaganje. Ponudbe z navedbo cene
in količine na **DRAVA**, lesna tr-
govska in industrijska družba z
o. z., Ljubljana, Jeranova ulica 15.

Vizitke in kuverte

priporoča

Narodna tiskarna

starejša moč popolnoma vešta
slovenske in nemške stenografije
kakor tudi perfektna v obeh je-
zikih ter izurjena pisalka

se takoj sprejme.
Plača dobra. Ponudbe je nasloviti
z navedbo pogojev in dosedanjega
službovanja pod "Strojepiska
8913" na upr. Slov. Naroda.

Finis mehanik

ali
izučen urar

se sprejme takoj ali v 14 dneh.
Plača po dogovoru. Ponudbe z
navedbo pogojev in zadnjega
službovanja je poslati pod "Fin.
mehanik 8914" na upravo Slov
Naroda.

OLLA "najsvarnejša, najbolj poznana
higijenska gumi sedanjosti"
Strokovnjaško pregledana in zahtevna. Zako-
nito zavarovana. Razpošilja v vse kraje južo-
slavje lekarnam, drogerijam in parfumerijam
po čudno nizkih cenah, kakor tudi privatnikom
z največjo diskrecijo s povzetjem.

Prodajalec

ali
prodajalka

za modno in manufakturno
trgovino, samo prvotna
moč, se takoj sprejme;
pogoj daljša praksa v
kakšni modni manufak-
turni trgovini.

Ponudbe je poslati samo
od res dobrih samostojnih
moči, z navedbo dosedanje
službe in eventualno s sliko
na poštni predal 63
v Mariboru.

Za odgovore uprave
naj se prikaži
1 dinar.

MALI OGLASI

Cene oglasov do 20
besed Din 5.—; vsaka
nadaljnja beseda 30
para, s davčino vred

Prodaj

Ruski pišč,
histokrvni, naprodaj.
Florjanska 17/II. 8870

Priklopni voz
(modern) za motorno ko-
lo proda tvrdka Henrik
Kenda, Ljubljana. 8831

Finis rizling,
potem zeleniko in rdečo
vino proda po ugodni
ceni kletarstvo Križman
v Krakem na Dol. 8925

Puch-motor
2 1/2 HP in pomožni mo-
torji znamke Cockerell,
1/2 HP, po nizki cenli na-
prodaj. — Avto — Flor-
janciš — Ljubljana. 7636

Pohištvo,
skoro novo, iz mehkega
lesa in moško kolo pro-
da po ugodni cenli. —
Vprašati: Rožna dolina,
št. 147. 8963

Večja množina
zobotrebcev
po ugodni cenli naprodaj.
— Ponudbe pod »Zobo-
trebci/8897« na upravo
»Slov. Naroda«.

Radi premostitve
prodaj veliko, najzad-
nejšo izdajo Meyera-Kon-
versations - Lexikon po
nizki cenli. — Ponudbe
pod »Premestitev/8986«
na upravo »Slov. Nar.«.

Starinsko turško
orožje
(handžari in kurbure) do-
bro ohranjeno, s srebrno
okovano, naprodaj. —
Poizve se v upravi »Slov.
Naroda«. 8977

Leva parcela
v izmeri 2500 m² a 60 di-
narjev m², v lepi solnični
legi v Trnovskem prista-
nu, pet minut od elek-
trične postaje, se proda.
— Naslov pove uprava
»Slov. Naroda«. 8959

Proda se čoln
(375 cm dolg), zgrajen od
mizarkega mojstra Iva-
na Bitenca, Poljanski na-
sip 40. Ogleda se lahko
pri Janezu Kraševicu, Tr-
novski pristan št. 3. —
Eventualno reflektiram
na nadaljna naročila. 8952

Nova vila
(enonadstropna, enodru-
žinska) s šestimi sobami,
kopalnico, električno raz-
svetljavo in velikim vr-
tom, katera se nahaja na
periferiji mesta, na solčni
legi, z manjšo hišo s tre-
mi sobami se zamenja.
Je tudi naprodaj. — Po-
nudbe pod »Ugodna za-
menjava/8968« na upravo
»Slov. Naroda«.

Galoše,
ruske in ameriksanske,
okoli pol tisoča parov,
ugodno prodaj. — Na-
slov pove uprava »Slov.
Naroda«. 8962

Lovski ptičarji,
mladi, resasti, čistokrvni,
nemške pasme, z rodov-
nikom, naprodaj. — Več
pove Mekinda, Novi Vod-
mat 62. 8871

Proda se
po zelo nizki cenli: dve
postelji iz trdega lesa,
prav dobro ohranjeni,
dva para novih moških
čevljev in moški dežni
plašč. — Naslov pove
uprava »Slov. Nar.«. 8978

Kupim
Otroški voziček,
lep, kupim. — Ponudbe
pod »Voziček/8949« na
upravo »Slov. Naroda«.

Borovi hodi,
dolgi 6 do 8 m, debelost
na tanjšem kraju 35 cm,
se kupijo po najnižjih ce-
nah. — Ponudbe je po-
slati na upravo »Sloven-
skega Naroda pod »1200
8894«.

Kupim
vsako množino starih
kakor pokvarjenih juta-
stih vreč po najnižjih
dnevni cenah. Istotako
popravilam obrabljene
vreče v najkrajšem času
in po konkurenčnih ce-
nah. — Peter Kobal, iz-
delovalnica slanic in
jutastih vreč, Kranj, Slo-
venija. 8592

Stanovanja
Dva dijaka
nižja razreda iz boljše
hiše se sprejmeta v do-
bro oskrbo. Na razpolago
tudi klavir. — Naslov
in pogoje pove uprava
»Slov. Naroda«. 8865

Hišnim
posesnikom!
Mesečno 5000 kron pla-
čam za stanovanje, ob-
stoječe iz šestih sob in
pritliklin v stari hiši v
Ljubljani. — A. Arnejo,
Ljubljana, Gradišče 4.
8938

Stanovanje,
obstoječe iz dveh sob,
kuhinja in pritliklin, dobi
v Spodnji Šiški za štiri
lete zastojni, ki po vr-
vne Din 25.000 adaptir-
cijskih stroškov. — Po-
jasnila daje Realiteta
pisarna, Ljubljana, Po-
ljanska cesta 12. 8973

Stanovanje,
solnično, v I. nadstropju,
2 sobi s pritliklinami v
predmestju blizu dol. ko-
lodvora in cestne želez-
nice z a m e n j a m z več-
jim v mestu ali pred-
mestju. — Ponudbe na
upravo »Slov. Nar.« pod
»Stanovanje/8950«.

Službe
Kontoristinja
išče službo. — Nastopi
lahko takoj. — Pismene
ponudbe pod »Pisarniška
moč/8923« na upravo »Slov.
Naroda«.

Prirezovalec
za gornje dele, turjen,
se sprejme. Nastop takoj.
Plača po dogovoru. —
Naslov: Kralj Franc, No-
vi Vodmat, Društvena
ulica 64. 8941

1 ali 2 dijakinji
srednjih šol se sprejmeta
v oskrbo pri uradniški
rodbini. Klavir na razpo-
lago. — Naslov pove
uprava »Slov. Nar.«. 8957

Dva dijaka
sprejme na hrano in sta-
novanje gimnazijski pro-
fesor. Poizve se v upravi
»Slov. Naroda« ali Kolo-
dvorska ulica št. 13, pri-
tliklje. 8979

Stanovanje
v stari ali novi hiši išče
zakonski par brez otrok
proti dobri najemnici za
čimprej. — Ponudbe na
upravo »Slov. Nar.« pod
»Mirna stranka/8951«.

Zamenja se
stanovanje
dveh sob, kuhinja in pri-
tliklin, z enakim. — Po-
nudbe pod »Stanovanje
št. 5/8961« na upravo
»Slov. Naroda«.

Sobo
za dobo enega meseca,
s popolnoma separiranim
vhodom išče za takoj
samec. Najemnika po-
stranska stvar. — Ponu-
be pod »A. S./8936« na
upravo »Slov. Naroda«.

Odda se lepo
meblirana soba
z električno razsvetljavo
in posebnim vhodom v
novi vili takoj ali s 1.
septembrom. — Naslov
pove uprava »Slov. Na-
roda«. 8958

Sostanovalca,
po možnosti z znanjem
nemščine sprejme bančni
uradnik. Cena s perlo-
m, zajtrkom in postrežbo
Din 250.— mesečno. —
Ponudbe pod »Sostano-
valec/8983« na upravo
»Slov. Naroda«.

Stanovanje,
solnično, v I. nadstropju,
2 sobi s pritliklinami v
predmestju blizu dol. ko-
lodvora in cestne želez-
nice z a m e n j a m z več-
jim v mestu ali pred-
mestju. — Ponudbe na
upravo »Slov. Nar.« pod
»Stanovanje/8950«.

Službe
Kontoristinja
išče službo. — Nastopi
lahko takoj. — Pismene
ponudbe pod »Pisarniška
moč/8923« na upravo »Slov.
Naroda«.

Prirezovalec
za gornje dele, turjen,
se sprejme. Nastop takoj.
Plača po dogovoru. —
Naslov: Kralj Franc, No-
vi Vodmat, Društvena
ulica 64. 8941

Iščem gospodinja
srednjih let, naobraženo
in mirnega značaja, ka-
tera bi imela dobro pri-
hodnost. Na plačilo se
ne gleda. — Naslov pove
uprava »Slov. Nar.«. 8915

Kuharica
(prvovrstna, bivša hotel-
ska) želi mesta za časa
večeseja. — Ponudbe
z navedbo dnevnice plače
pod »Hotelska kuharica
8963« na upravo »Slov.
Naroda«.

Akademik,
absolvent knjižgovedskega
tečaja, računanja, sloven-
ske in nemške stenografije,
išče službo. — Ponudbe
pod »Maribor/8954« na
upravo »Slov. Naroda«.

Kuharica,
dobra in zanesljiva, sred-
njih let, z letnimi sprice-
vali, se sprejme s 15. sep-
tembrom k mali družini.
Plača 1000 do 1200 kron.
— Pismene ponudbe pod
»Vestna/8953« na upravo
»Slov. Naroda«.

Učenec,
zdrav in krepak, iz bolj-
še hiše s primerno šolsko
izobrazbo se sprejme v
večjo trgovino z meša-
nim blagom v večjem
mestu na Spodnjem Sta-
jerskem. — Ponudbe pod
»Veletrgovina/8893« na
upravo »Slov. Naroda«.

Kuharico,
prvovrstno, s plačo
500 dinarjev mesečno in
sobarico, ki zna dobro
svojo posel in je večja
tudi šivanja, s plačo 300
dinarjev, iščem za Beo-
grad. — Ponudbe je po-
slati na: gosp. M. Grigin,
Vlastelinstvo Orahovica,
Slavonija. 8935

Sprejme se
več dobrih samostojnih
krojaških pomočnikov za
male in velike komade
— konfekcijsko delo. Le-
snožni in treni naj se
javijo v pisarni Emon-
ska cesta 8. Samostojni
mojstri pa dobijo delo
proti garanciji ali kavciji
na dom.

Samostojna
prodajalka,
starejša, prvovrstna moč,
izvrstna manufakturni-
nja, želi prenesti službo
po: proš službo na de-
žel. Gre tudi v mesto.
Šla bi tudi kot voditelj-
ca podružnice itd. — Po-
nudbe pod »Prodajalka
Ljubljana/8967« na upravo
»Slov. Naroda«.

MALI OGLAS
lahko tvačunite sami in
pošljite izroč v gotovini
ali v znakah v pismo, s
besedilom vred.

MALI OGLAS
lahko tvačunite sami in
pošljite izroč v gotovini
ali v znakah v pismo, s
besedilom vred.

Dopisovanje

Se — neznani
porednici!

Cakam, kakor si pisala,
v torek ali sredo, 28.,
29. t. m. 8960

Razno

Zastavice,
zalepke za srečeval in
kaljivo pošto priporoča
M. Tičar, Ljubljana. 8109

Pletilke!
Igle za pletilne stroje
št. 8 in 10 se dobijo po
ceni. — Naslov pove
uprava »Slov. Naroda«.

Šolske zvezke in
šolske potrebščine
na debelo najceneje pri
L. Pevalaku, Ljubljana,
Zidovska ulica 4. 8568

Večja množina
ličnih smrekovih stolov
je dospela. Posebno pri-
pravni za uradne prosto-
re. Po ugodni cenli so na
razpolago pri Peter Ko-
balu, Kranj. 8901

Tvornice
ili radione, koje same iz-
raduju dizala za ustave
(Schüttaufzüge), neka
se jave Hidrotehničkom
Odeljku u Bos. Brodu,
od kojega će dobiti po-
datke za oferte na 4 ko-
mada dizala. 8940

Dobro prometno
gostilno,
vinsko klet ali trgovino
v kakem mestu Slovenije
išče zmožen zakonski par
brez otrok. — Ponudbe
pod »Jesen 923/8926« na
upravo »Slov. Naroda«.

Suho grlo
se običajno pojavlja pri
dolgotrajni hoji, težkem
delu in pri strastnem ka-
jenju. Tej neprijetnosti
se turist, delavec in stra-
sten kadilec izogne na ta-
način, da žveči Wrigley
yev gum. — Generalno
zastopstvo drogerija
»Adrijas, Ljubljana, Se-
lenburgova ulica. 8797

V najem se odda
večji pritliklin lokal na
cesto v novi hiši, pripra-
ven za prodajalno in pi-
serne na eni glavnih ulic
v Ljubljani, blizu južne-
ga kolodvora. — Ponu-
be pod »Pripravi lokal«
na: Aloma Company,
anončna in reklamna
družba z o. z., Ljubljana,
Kongresni trg 3. 8985

Traži se drvorezbar (podobar)

za fini posao
Javor d. d., prije I. Stol. udruga, Zagreb
Strossmajerova ulica 10

Josip Kregar

oblastveno preizkušeni mestni tesarski mojster
Ljubljana Cesta na Kodeljevo št. 2 Ljubljana

izvršuje vsa v svojo stroko spadajoča dela in sicer
vodne in nadtalne stavbe ter umetno tesarstvo. Pre-
vzamem po danih kakor tudi lastnih načrtih zgradbo
mostov, jezov, hiš, vil, ter razne gospodarske in indu-
strijske stavbe, stolpne strehe, kupole in cerkvena ostrešja,
balkone, vrtno utice, verande, ter razna vrtna
arhitekturna dela. Stopnice, dekorativne stropove, ter
dekor. stenske opaže. 8685

Prostovoljna dražba nepremičnin.

Vsled dovolila okrajnega sodišča v Trebnjem se vrši
v sredo, dne 12. septembra 1923 ob 9. uri

na liču mesta v Trebnjem h. št. 12 javna dražba nepre-
mičnine pod vl. št. 425 in 127 d. o. Trebnje, sestojče
iz lepe, enonadstropne trgovske hiše št. 12 v Trebnjem
ob železnici, gospodarskih poslopj, velikih skladišč,
dvorišča, vodnjaka in vrta. Hiša stoji nekaj korakov od
šupne cerkve; v njej se nahaja zelo dobro vpeljana trgovina.
Cenilna vrednost 204.925 Din.

Izključna cena 150.000 Din.
Cenilni zapisnik in dražbene pogoje je mogoče
vpogledati v pisarni notarja Frana Mastnaka v Trebnjem
in v pisarni odvjetnika dr. Josipa Globevnika v Novem
mestu.

Ne pozabite obiskati

SINGER
oddelek št. 155
na LJUBLJANSKEM VELESEJMU

Rabljene prenosne osovine (transmisije)

i to 3 osovine po 4 metra 60 mm premjera, 4 i pol m
a 4 m osovine 50 mm premjera, nadalje 6 komada
zidnih ležaja (Wandlager) od rvene mjeđi (Rotguss)
60 mm šupljine (Bohrung) 120 mm Schalenlänge
400 mm Ausladung

9 komada zid. ležaja kao gore samo od 50 mm šu-
pljine i 100 mm Schalenlänge
2 komada kopče (Kupplung) 60 mm šupljine (Bohrung)
150 φ sa flanšem
1 polovica kopče (Kupplung) 50 mm šupljine (Bohrung)
150 φ sa flanšem
4 komada kopče (Kupplung) 50 mm šupljine (Bohrung)
150 φ sa flanšem
1 komad pomične (ausrückbar) kopče (Kupplung) 60 mm
šupljine sa polugom od 2000 mm dulj
1 komad pomične (ausrückbar) kopče (Kupplung) 50 mm
šupljine sa polugom od 2000 mm dulj
1 dvodijelna jermenica 650 mm φ 265 mm široko 60 mm
šupljina sa klincem (Keil)
1 gvezdeni rezervoar za vodu sadržavajući 2 kub. metra
propisne jake konstrukcije.
Najniže ponude slati na Una tvornica koka u Ko-
stanjciel. 8946